

170. Perjantaina 11 päivänä joulukuuta 1998

kello 18.20

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Toinen käsittely

1) Hallituksen esitys laiksi työttömyys-
turvalain muuttamisesta ja väliaikaisesta
muuttamisesta 6495

Hallituksen esitys 223/1998 vp
Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan
mietintö 34/1998 vp

2) Hallituksen esitys laiksi työsopimus-
lain 28 ja 47 j §:n, vuosilomalain 16 §:n ja
opintovapaalain 13 §:n muuttamisesta 6497

Hallituksen esitys 253/1998 vp
Työasiainvaltiokunnan mietintö 16/1998
vp
Lakialoite 127, 130/1998 vp

3) Hallituksen esitys laeiksi tulovero-
lain, tuloverolain 77 §:n muuttamisesta an-
netun lain voimaantulosäännöksen, vero-
tusmenettelystä annetun lain 16 §:n ja ve-
rontilityslain 12 §:n muuttamisesta ,,

Hallituksen esitys 129/1998 vp
Valtiovarainvaltiokunnan mietintö 61/1998
vp
Lakialoite 75, 80, 84, 103—105, 114, 118,
122, 125, 131, 132, 136, 138/1998 vp

4) Hallituksen esitys laiksi moottoriajo-
neuvoverosta annetun lain muuttamisesta 6497

Hallituksen esitys 265/1998 vp
Valtiovarainvaltiokunnan mietintö 62/1998
vp
Lakialoite 41, 86/1996 vp, 121/1997 vp

Puhetta johtaa ensimmäinen varapuhemies
Pesälä.

Nimenhuudon sijasta merkitään läsnä oleviksi
ne edustajat, jotka osallistuivat edelliseen täysis-
tuntoon.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

1) Hallituksen esitys laiksi työttömyysturvalain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 223/1998 vp
Sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnan
mietintö 34/1998
vp

Ensimmäinen varapuhemies:
Käsittelyn pohjana on sosiaali- ja terveystieteiden
valtiokunnan mietintö n:o 34. Ensin sallitaan asiasta
yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdot-
uksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelu:

Ed. K u o p p a : Herra puhemies! Hallituksen
esitys eduskunnalle laiksi työttömyysturvalain

muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta sisältää muutamia varsin merkittäviäkin uudistuksia, muun muassa työttömyysturvalakiin lisätään säännös sosiaali- ja terveystieteiden perustettavasta henkilörekisteristä.

Mutta yksi kaikkein keskeisin asia tässä kuitenkin on, että tämän lain käsittelyn yhteydessä olisi tullut myös käsitellä ed. Lahtelan lakialoite, joka tarkoitti sitä, että 16 viikkoa työllisyyskoulutuksesta olisi otettu huomioon ansiosidonnaisen työttömyysturvan työllistämisehtoa määriteltäessä.

Työttömyysturvan työssäoloehdon tiukentaminen johtaa siihen, että yhä useampi työtön putoaa pois ansiosidonnaiselta työttömyysturvalta tai peruspäivärahalta. Se merkitsee tällöin useimmille toimeentulotuen saamisen merkittävää vaikeutumista. Myös motiivit osallistua työvoimakoulutukseen heikkenevät, kun koulutusta ei enää oteta huomioon työttömyyspäivärahan saamisen edellytyksissä. Monien pitkäaikaistyöttömien asema huonontuisi entisestään.

Kun maassamme jatkuu vaikea työttömyys ja koska pitkäaikaistyöttömien määrä on edelleen suuri, ei ole mielestämme perusteltua kiristää työttömyysturvan ehtoja. Säännös työvoimakoulutuksen huomioon ottamisesta työttömyysturvan työssäoloehdossa tulisi mielestämme säätää pysyväksi, mutta mikäli sitä ei pysyvänä voida säätää, on myös harkittava sitä, että se säädettäisiin vuodeksi kerrallaan.

Vielä tässä vaiheessa haluan korostaa sitä, että työllisyyskoulutusta ei voi käyttää sillä tavalla väärin kuin täällä on pyritty väittämään. Ei ole mahdollista, että työtön itse voisi määritellä, koska hän osallistuu työllistämiskoulutukseen, vaan hän nimenomaan aina menee sinne silloin, kun työvoimaviranomaiset hänet sinne osoittavat. Ellei hän silloin sinne mene, hän saa karenssin, menettää työttömyysturvansa. Kun hän menettää työttömyysturvansa ja jos hän joutuu hakemaan toimeentulotukea, myös hänen toimeentulotukeaan leikataan, ensimmäisellä kerralla 20 prosentilla, ja jos toisen kerran vielä kieltäytyy työllisyyskoulutuksesta, niin hän menettää lisää 20 prosenttia eli 40 prosenttia yhteensä. Työttömyydessä ei ole tässä tapauksessa vaihtoehtoja, jos hän aikoo säilyttää toimeentulonsa. Näin ollen ne perusteet, mitä on esitetty, että tätä käytettäisiin laajamittaisesti väärin vain ansiosidonnaisen työttömyysturvan ylläpitoon, eivät pidä paikkaansa.

Tätä taustaa vasten, arvoisa puhemies, ehdotan, että käsittelyn pohjaksi otettaisiin valiokun-

nan mietintöön jätetyn vastalauseen mukainen lakiehdotus.

Ed. M a n n i n e n : Arvoisa puhemies! Lipposen hallituksen toteuttamassa työttömyysturvauudistuksessa nostettiin ansiosidonnaisen päivärahan uudistamiseksi tarvittava työssäoloaika kymmeneen kuukauteen. Samalla hyväksyttiin, että työvoimapolitiittisessa aikuiskoulutuksessa olon ajasta voidaan lukea 16 viikkoa työssäoloahtoon kuluvan vuoden loppuun saakka. Työttömyyden jatkuessa edelleen kohtuuttoman korkealla tasolla olisi koulutuksen lukemista työssäoloahtoon jatkettava myös tulevina vuosina, kuten ed. Kuoppa jo esitti.

Valitettavasti hallitus ja sen ministerit vastustavat lain jatkamista. Perusteluksi hallitus esittää, että sitä käytettäisiin vain ansiopäivärahan uudistamiseen, koska koulutuksen työllistävä vaikutus on keskimäärin noin 30 prosenttia.

Hallituksen perustelu on mielestäni väärä. Koulutus kiistatta aktivoi ja parantaa henkilön työllistymismahdollisuuksia. Jos näin ei olisi, koko työllisyyskoulutus olisi täysin tarpeetonta. Todellisuudessa työllisyyskoulutus on kuitenkin puutteistaankin huolimatta tärkeää koko yhteiskunnan kannalta.

Hallituksen vastustus ei voi perustua myöskään valtionalouteen, koska valtion maksuosuus on kutakuinkin saman suuruinen ansiopäivärahan ja työmarkkinatuen osalta. Todellisuudessa asumistuki toimeentulotuki huomioiden valtion kannalta on edullisempaa kuin ansiopäivärahan maksaminen.

Työvoimaviranomaisten mukaan työllisyyskurseille valinnassa on nimenomaan kielletty ottamasta valintaperusteiksi työssäoloehdon täyttämistarvetta. Jos siis viranomaiset noudattavat ohjeitaan, ei väärinkäytöksen vaaraa ole. Siksi en voi hyväksyä hallituksen esitystä työntekijöiden etujen heikentämiseksi.

Arvoisa puhemies! Näillä perusteilla kannatan ed. Kuopan ehdotusta käsittelyn pohjaksi.

Ed. A. O j a l a : Arvoisa herra puhemies! Olen erittäin pahoillani siitä, että hallituspuolelle ei ole syntynyt yhteistä näkemystä aikaisemmin kahdessa puheenvuorossa esille nostetun lain jatkamisesta, koska sen voimassaoloaika päättyy tämän vuoden lopussa. Minusta olisi ehdottomasti pitänyt säätää se pysyväksi tai ainakin vähintään jatkaa sitä vuodella ja katsoa sitten tilannetta uudelleen. On ihan selvä asia, että mahdollisuus lukea tuota koulutusaikaa työssäoloeh-

toon on yksi erittäin hyvä keino aktivoida työttömiä ja antaa myös tietysti koulutukseen osallistumisen motiivia ihan eri tavalla, parantaa sitä.

Olen sitä mieltä, että työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus on myös erittäin tärkeä omaehtoisena aikuiskoulutuksen lisäksi. Työvoimapolitiittinen aikuiskoulutus edistää tietysti työmarkkinoille sijoittumista ja ehkäisee työttömien syrjäytymistä. Olen ymmärtänyt, että se on ollut yksi oleellisin ja tärkein tekijä itse kullekin näitä lakeja laatiessa ja myös sitten täällä eduskunnassa niitä hyväksyessä. Olen ymmärtänyt, että se on myös työvoimaministeriön erittäin tärkeä tavoite. Siksi hieman ihmettelen, että tätä ei nyt kuitenkaan sitten ole kyetty saamaan pysyväksi tai sitä ei ole kyetty jatkamaan.

Minusta vastalauseessa esiin tuodut ajatukset ovat erittäin kannatettavia. Katsotaan sitten äänestyksissä, miten tulen käyttäytymään.

Yleiskeskustelu julistetaan päättyneeksi.

Ensimmäinen varapuhemies: Asian käsittely keskeytetään.

2) Hallituksen esitys laiksi työsopimuslain 28 ja 47 j §:n, vuosilomalain 16 §:n ja opintovapaalain 13 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 253/1998 vp
Työasiainvaliokunnan mietintö 16/1998 vp
Lakialoite 127, 130/1998 vp

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on työasiainvaliokunnan mietintö n:o 16. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotusten yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Ensimmäinen varapuhemies: Asian käsittely keskeytetään.

3) Hallituksen esitys laeiksi tuloverolain, tuloverolain 77 §:n muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen, verotusmenettelystä annetun lain 16 §:n ja verontilityslain 12 §:n muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 129/1998 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö 61/1998 vp
Lakialoite 75, 80, 84, 103—105, 114, 118, 122, 125, 131, 132, 136, 138/1998 vp

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 61. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotusten yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Ensimmäinen varapuhemies: Asian käsittely keskeytetään.

4) Hallituksen esitys laiksi moottoriajoneuvoverosta annetun lain muuttamisesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys 265/1998 vp
Valtiovarainvaliokunnan mietintö 62/1998 vp
Lakialoite 41, 86/1996 vp, 121/1997 vp

Ensimmäinen varapuhemies: Käsittelyn pohjana on valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 62. Ensin sallitaan asiasta yleiskeskustelu, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Ensimmäinen varapuhemies: Asian käsittely keskeytetään.

Ensimmäinen varapuhemies: Eduskunnan seuraava täysistunto on ensi maantaina kello 12.

Täysistunto lopetetaan kello 18.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Jouni Vainio

